

Jonas Vytautas Nistelis

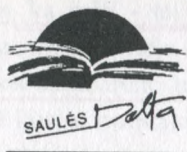
EILĖS
Tylumai

UDK 888.2
Ni-139

JONAS VYTAUTAS NISTELIS

EILĖS TYLUMAI

1996

Jonas Vytautas Nistelis gimė 1922 m. rugpjūčio 23 d. Panevėžyje, pirmojo diplomuoto Lietuvoje kultūrtechniko šeimoje. Augo Ažuolpamūšyje (Pasvalio raj.), kur ažuolų apglėbtas Viešmenėlis įteka į Mūša. 1940 m. baigė Pasvalio P.Vileišio gimnaziją. Per išleistuves už lango jau žlegėjo rusvi tankai. Studijuoti pasirinko architektūrą Vytauto Didžiojo universitete ir tapybą Kauno meno institute. Mokslus pirmą kartą nutraukė okupan-

tai iš Vakarų, antrą kartą - iš Rytų. "Atsilus" gavo inžinieriaus architekto diplomą. Nuo 1950-ųjų iki mirties - 1986 m. kovo 7 d. - gyveno ir dirbo Šiauliuose. Duoną pelnėsi architekto darbu.

Ir studilupdamas, ir dirbdamas visą laisvalaikį skyrė svetimoms kalboms mokytis. Žinių troškulys buvo didžiulis, interesai platūs. Poeziją vertė iš dešimties kalbų. Ir pats rašė eilėraščius, sakydamas, kad aštrina plunksną teologijos veikalams.

Darbe, gyvenime ir kūryboje buvo sąžiningas, tiesus. Praktikuojančiam katalikui ir nepriklausomos laikysenos žmogui anuomet garbingai gyventi pagal savo įsitikinimus buvo nelengva. J.V.Nistelis savanoriškai izoliavosi nuo jam nepriimtino materialistine pasaulėžiūra grindžiamo gyvenimo bei oficialiosios ideologijos reikalavimų - pasirinko vienišo, niekam nežinomo kūrėjo kelią.

Jis iš tų liūdnujų menininkų, palikusių už bendrojo lietuvių literatūros konteksto. Visa, ką rašė, - tai kūryba be skaitytojo, ji autoriaus nerengta spaudai, neredaguota ir netobulinta, tik dabar išeinanti viešumon iš tylios kambarėlio tremties. Bene gražiausias jos laimėjimas - principinė kūrėjo nuostata: poetas turi būti "žodžio kunigas", nesitaikantis, nesilankstantis.

Ateik ī mano giesmē,
Viešpatie,
ir būki jos prasmē šventa -
aš kaip vienuolis
savo celēj
Tavo knyga
kantriai perrašinēju - -

Kai jūs ateisit -
nebebus manēs -
mano žodžiai jūsu lauks - -

1972

PERPETUUM MOBILE

pumpuras, kurs nepražysta žiedu,
žiedas, kurs netampa vaisium,
sėkla, kuri nedygsta daigu,
daigas, kurs neauga medžiu,
    kurs krautu pumpurus,
    kurie žiedais pražystu,
    kurie užmegztų sėklas,
    kurios nukritę žemèn
žaliais daigais sudygtų,
užaugtų medžiais,
    kurie sukrautų pumpurus - -

1976

- Kas už erdvės?
Ir kas už begalybės
Gilios gelmės?
Kas už būties?
Gal nebūtis -
Kur niekada
Neaušta rytas?
Kur spinduliai
Nebegyvi?
Galbūt naktis?
Kas už nakties?
Kita naktis -
Didesnė už ta pirma?
Už tos kita?
Ir daug kitų
Juodu naktų?

- Kam tau žinot,
Kad už būties
Naktis beprasmė?
Šventoj dienoj,
Būties pilnoj,
Kam tau žinot - -

1943

ŠACHMATAI

Lenta marga.
Kvadratų 64.
Kareivių daug:
baltų, juodų.
Karaliai du.
Ir lošia du:
baltais, juodais.
Visa būtis
kvadratai 64.
Nėra kur eit už jų.
Viršum lentos
dvi rankos virpa
ir širdys dvi
išlošti geidžia.
O laisvės daug
kvadratų 64 būty.
Be galo daug - - -

1950

ATBULINIS FILMAS

Namas virsta rąstais,
rąstai - medžiais ir jie
auga girioje mažėdami,
kol tampa sėklomis
ant didelės šakos,

o eilėraščiai subyra
žodžiais ir susirenka
žodynuos pagal alfabetą,
nuotaika pareina
į poeto širdį -

žmonija sugrįžta
į Adomą ir į Ievą -
pakabina ji atgal
nurašytą vaisių
nuo Pažinimo medžio,

ir nebėr pasaulyje nei
nuodėmės, anei mirties.

Bet - - - ir gyvenimo.

1974

LAIKO UPĖ

Heraklitas įbrenda į laiko upę
ir mąsto Zenono paradoksą:
veja greitakojis Achilas vėžlį
ir niekada negali jo pralenkti.
Archimedas braižo smėlyje
savo teoremą, o romėnų kareivis
persmeigia durtuvu jo širdį.
Žudiko vardas užmirštas,
O Archimedo įrašytas
visose enciklopedijose.
(Istorija užverčia vieną puslapį,
sukrūvintą Archimedo krauju.)

Heraklitas mąsto ir nesupranta,
iš kur išteka laiko srovė.
Jis užrašo savo mįslę į pergamentą
ir palieka ją įminti
ateities kartoms, kurios
kreiseriais atplauks laiko upe
ir jos krante ieškos Archimedo
griaučių. Neradę -
pavadins legenda šią istoriją,
senųjų sugalvotą mums.

O vėžlys pralenks Achilą greitakojį.
O laiko upė tolumon srovena - - -

1974

Erdvė bekraštė,
laikas rymo spinduly.
"Kai tapsime šviesa,
mes būsim amžini,
sako Einšteinas,
o erdvę šviesos laiku
matuosime."

Erdvė sklidina laiko,
kaip taurės vyno.
Laša laikas amžinybės jūron
dideliais lašais.
"Nėra atskirai
erdvės ir laiko",
pasakė Einšteinas.
(Kaip atskirai nėra
meilės ir ištikimybės.)

Akimirkoje susiliečia
amžinybė ir laikas.
Viena lygtis diferencinė
jiems tinka tuo mirksniu.
Be galo didelis
amžinybės spindulys,
todėl jos kreivį
galima laikyt tiese.
"O laikas yra kreivas",
pasakė Einšteinas ir niekas
dar nepaneigė jo žodžių.

1.

Draugas tampa priešų,
o priešas - draugu.
Kur tapatybės dėsnis,
kad draugas visad draugas?
Kur neigimo dėsnis:
priešas nėra ne priešas?
Kur negalimo trečio dėsnis:
arba draugas, arba priešas?
Kur pakankamo pagrindo dėsniai
meilei, neapykantai ir
abejingumui?

2.

Boružės kelią rugio šiaudu
galima apibrėžt "aukštyn-žemyn",
kol šiaudas tiesus. Nulinksta ar
nulūžta šiaudas - sulūžta logika.

Voro pasaulis telpa voratinklio
plokštumoje. Ir musę puola voras
tiktai voratinklin pakliuvusią.

Drugiai reikia jau trimatės
saulėtos ir žydinčios erdvės.

O kaip mes susipainiojome
daugiamačių Minkovskio, Rymano
ir Lobačevskio erdvių kreivumoj !

1972

Nuriedėjo minčių traukinys
nuo logikos bėgių
ir nuvažiavo be kelių
per laukų dialektiką.

Kur kelio pradžia,
kur pabaiga, jei aš
tik nusigandęs taškas
horizonto apskritimo centre?

Kur kelio plotis ir ilgis
laukų platybėje?
Kur pirmyn ir kur atgal?
Visur tiktai pirmyn?

Kokia siaura geležinė
bėgių logika: taip-ne.
(Laukų platybėje tiesų
gali būti bent keturios.)

1972

Egipto žyniams,
palinkusiems viršum papirusų,
klepsidra rodė minutes lazdele. . .

Graikas matė
sekundžių smiltis, lėtai
byrančias smėlio laikrodžiuos. . .

Romėnas uodė
valandas nubudęs -
kvepėjo žvakės vis kitaip. . .

Viduramžių bažnyčių
saulės laikrodžiai rodė
nuolankiai Viešpaties laiką. . .

Renesansas išrado
laikrodį varinį ir įkėlė
bokštan aidžiai skambint valandas . . .

Mes - ant rankos
užsisegę laikrodėlius -
vėluojame į Džiaugsmo amžinybę. . .

1974

Skulptoriau,
tu davei akmeniui
antrą nemirtingumą:

buvo akmuo nemirtingas,
bet kitaip negu tu,
bet kitaip negu statula:

paliepei dviems broliams -
šviesai ir šešėliui -
žaisti ant akmens:

vakare užmiega jie -
statula apmiršta, lieka
tik akmens nemirtingumas:

rytmetį nubunda šviesa
kartu su šešėliu ir žaidžia
ant akmens iš naujo:

statulos nemirtingumas,
prisikėlęs iš tamsos kapo,
vėl gyvena iki nakties.

1972

Istorija eina
miestų griuvėsiais
pro triumfo arkas.
Kas laikina?
Kas amžina -
griuvėsiai ar namai?

Istorija brenda
per ugnį -
durtuvais pažarsto
revoliucijos gaisro
žarijas,
kraujo ežerus
mazgoja kojas.

Istorija vynioja
į kamuolį
besidriekiantį per žemę
raudoną siūlą.

Istorija girgžda
surūdijusia žemės ašim
visų karų krauju
išlietu !

Vakar vergai už laisvę
kovės. Laimėję - savo
pančius šiandien
kitiems uždėjo - - -

1959

MUZIEJUJE

Istorijos sandėly surinkti
seni neapykantos žaislai -
akmeniniai kirviai bekočiai,
iečių titnaginiai antgaliai,
surūdiję durklai,
atšipę kalavijai.
Čia išdėliotos karalių kaukolės,
sarkofagai, mumijos,
pamaldžiai sudėtom rankom,
sulankstytos karūnos,
iš kurių išlupinėti deimantai.
Šalia guli nesprogęs sviedinys.

Ir daug suklastotų žodžių
istorijos sandėlio lentynose -
istorija gražina,
istorija purvina,
istorija tyli senuos pergamentuos,
istorija teisina,
istorija kaltina,
istorija rauda tautų griuvėsiais.

1973

STRIPTIZAS

Nuogos kolonos nueina
didinga eisena
ir neša mirusios
šventyklos antablementą.
Iš Olimpo nusileidžia dievai
ir įsikūnija akmenyje.
Afroditė atidengia
marmurines savo krūtis
ir liemenį -
laukia amžiai marmurinio
striptizo,
bet rūbai nenukrenta -
kas laiko juos,
jei Afroditės rankos nukirstos?

Išrengia vyrus šaltyje nuogai
ir pila vandenį ant jų,
kol jie pavirsta ledo luitais,
prišalę kojomis prie žemės - -
- - tada tironai
eina į smukles
pasižiūrėt striptizo,
o akyse lediniai luitai
tebestovi - -

1972

Aš pareinu,
o niekieno šypsnyš nelaukia namuose.
Čia taip tamsu -
tavęs nėra.

Šalti namai,
ugnelės spindinčios jau niekas nepakurs.
Ir aš drebu -
tavęs nėra.

Aš laikiu vis:
pašauksi tu mane vardu iš tylumos.
Kurti tylą -
tavęs nėra.

Ateina jie
ir klausia neramiais balsais, kur tu esi.
Aš jiems sakau -
tavęs nėra . . .

1951

SIURREALIZMAS

Laikrodžiai kaip skudurai padžiauti
ant nudžiūvusių medžių šakų.
Pasaulis kaip kambarys, kur teka upė.
Ant grindų numesta žmogaus galva.
Ji juokiasi iš kojų, einančių lubom.
Dega juoda liepsna. Ant jos nutūpęs
raudonas paukštis peri savo dainą.
Pasaulis kaip mėsininko sukapotas
luistais jautis, kurs vis tiek baubia.
Įdėtas langas į žmogaus krūtinę.
Matyti, kaip pakaustytos žuvys
skelia kibirkštis iš debesų grindinio.
Iš laiko tešlos kepa laikrodžių blynus,
rodančius Einšteino laiką kreivą.
Buvo karas. Jis tikrovę susprogdino.
Jos gabalai pasaulio plokštumoje mėtos
ligi šios dienos. Viskas yr atskirai.
Nosis su akim į liūdną tolumą žiūri,
kuri yra visai arti: už skausmo.
Kirvis įkirstas į dainą,
o iš pabalnoto skausmo šaltinis teka
per beprasmybės lygumas aukštyn
į virstančius bedugnėn kalnus.
Prarajos užgriūna mus ir triuškina . . .

1972

ARCHITEKTAS

Dar popieriuje
gatvės ir namų šešėliai,
o svajonė jau gyvena
tuos namuos: varsto jų duris,
žiūri pro jų langus ir mato:
tarp namų stačių krantų
gatvėmis
žmonių upės teka,
aikštėse
žmonių ežerai vilnija.
Mato statomus bokštus,
į kuriuos įkels varpus,
kad jie primintų
žmogui skambią amžinybę.

Dar miestas
kaip neužrašyta daina,
dar tik vienas žmogus
visame pasaulyje
gyvena šitame mieste -
architektas - - -

Architektas suprojektavo
tobulą Saulės miestą iš
tobulų namų,
tačiau pasaulyje nebuvo
tobulų žmonių - - -
ir Saulės miestas liko
nepastatytas.

NAŠLAITIS

--- Naktys, mano naktys tamsiosios,
mano vargo begalinio naktys ---
Tolimi žiburiai, šviečiantys kitiems,
ir lopšiai, migdantys kitus ---

Kažkas suspindi rankoje lyg grašis
atliekamas, į mano delną numestas.
O ne - tai spindulys pačios toliausiosios
žvaigždės suspindo mano ašaroje.

--- Gatvės, mano gatvės akmeninės,
mano vargo begalinio gatvės - - -
Jūsų namų durys neatsidarančios,
jūsų kiemų šunys lojantys ---

Kažkas pašaukia mano vardą, seniai
jau užmirštą visų. Argi mane
kas šaukia? - - - Ten atsiliepia kitas,
kuris motulę turi ir namus- - -

--- Dienos, mano dienos sunkiosios,
mano vargo begalinio dienos- - -
Nešu jus, vos ne vos bepanešu
kaip savo elgetos krepšius ---

1954

KLASIFIKACIJA

Rašo, kad žemėje gyvena 3 mlrd. žmonių.
Nutariau suklasifikuoti juos vienu pagrindu.

Pirmiausia - vyrai ir moterys.
Taip. Šita klasifikacija apimtų viską,
jei nebūtų kūdikių ir senelių.
Koks vyras šis verkšlenantis senelis?
Kokia moteris šis kūdikis bejėgis?

Toliau - turtuoliai ir beturčiai.
Labai neproporcinga. Be to, neaiškios ribos.
Šiandien turtuolis, o rytoj beturtis.
O kaip su dvasios turtais?

Toliau - ligoniai ir sveikieji.
O gal - mylintieji ir nekenčiantieji
vieni kitų? Beje, yra abejingų.
Bet tai jau neapykantos pilkoji rūšis.
Abejingumas yra neapykanta. Štai -

galutinis žmonių klasifikacijos pagrindas -
meilė ir neapykanta.
Jos susitinka gelmių gelmėj
ir pasilieka per amžius.

1972

1.

Dinozaurai

padėjo kiaušinius į pelenus
ir liūdni nuėjo į savo pražūtį
už amžių horizonto - -

Krokodilai

atšliaužia purvinom balom
ligi šių dienų
ir žiovauja
Nilo deltoje - -

2.

Regiu -

akli šliužai

kalnų viršūnėn įsliuogė.

Girdžiu -

apakusiom akim jie

nutarė, kad saulės nebėra.

Arai,

audrų sulaužytais

sparnais nukrito ant uolų aštrių.

Šliužai

į jų lizdus

kalnų viršūnėse patogiai įsirangė.

1940

3.

Rūsti giesmė kalnų rūstybėje

- - bedugnėse aidai

Gyvent ir mirt kalnuos ji gimė

- - kalnuos ją išgirdai

Driežai ropoja šičia

- - iš prarajų gilių

Ereliai kraunasi gūžtas

- - iš saulės spindulių

Anksčiau rytais čia saulė užteka

- - vėliau ji leidžias čia

Į kalnus žvaigždės dūžta

- - ir dildosi delčia

Po galva akmenį padėjusi

- - čia miega tyluma

Ir slenka slibiniais į slėnius

- - pabudusi migla

1942

Upės - ne tik vanduo -
bet ir krantas,
ir dugno akmenėliai,
ir atspindžiai
žvaigždžių bei debesų,
ir gyva versmė,
ir duburiai, ir brastos,
ir lieptas,
jungiantis krantus,
ir upės vardas.

Upės nemėgsta krantų -
vis ieško bekrastės jūros:
iš kur šaltiniai
žino apie jūrą,
kad skuba upėmis į ją?

Upės neatsigręždamos
pailbę bėga jūron,
atneša dangaus melsvumą,
pasakoja, kaip versmėse
vanduo gyvena,
pameta savo krantus,
pamiršta savo vardus (todėl
ir jūra neprisimena jų).

1985

Ugnis nulenkia
savo išdidžią galvą
židinio skliautui, kur girdisi
medžių ošimas,
audrų gaudimas ir
pakirsto medžio traškėjimas -
gyvybės ir mirties
liepsningam šoky
sulapoja medis liepsnų lapais,
pražysta jis ugniniais žiedais.

Ugny numiršta antrą kartą
saulės spinduliai -
šį kartą amžinai -
niekad pelenas pilkasis
nebedegs jokioj ugny.

Sako: vandenys ugnį skandina,
sako: ugnys ištirpdo ledus,
sako: ugnį ugnimi slopina,
sako: negesinkim jos drumzlėmis.

1972

Susipynė šermukšnėlė
su obels šakelėm - -
Ar tu pakelsi vaisius,
obelėle,
jeigu nepakeli žiedų?

Giria visais beržais
Sekminių laukia - -
Ateina diemedis prie lango
ir tyliai kvepia - -
Paukščio šešėlis
suplyšta erškėčiuose
ir kruvinom uogom
kybo ant spyglių - -
Atbėga vėjas į pušyną sakų
savo smuiko strykui - -

Miškas naktį
apuokų balsais šaukia,
pelėdų akim žiūri,
kuždasi pušų spygleniais,
virpa epušės lapais - -

1970

1.

Pavasari medis nedrašiai atvynioja pumpurus.

Juose atranda lapų daug.

Jais ošdamas, išeina vasaros keliu į rudenį.

2.

Pabėga ąžuolas iš ąžuolino,

sustoja lauko vidury ir dairo -

pats nežino,

ar grįžt atgal į miško tankmę tankiąją,

ar bėgti tolumon - vargas laukų vidury,

kai vėtros girią laužo.

3.

Brenda miškas per miglą

ir kirvių smūgių ritmu aidi -

laukė kirviai, kad medžiai užaugtų

(kirvis - tai medžio likimas).

Ant kelmo sėdi medžio siela

ir graudžiai verkia -

rievėm atsimena ji kiekvienes metus,

ir joks pavasaris

jau neprakalbina šito medžio pumpurais.

1972

1.

Jaunystė nuvargino
svajonių skrydžiais
neišsipildžiusiais
maištingais norais
neįvykdomais
veltui kažkam kalbėjau
veltui kažkur skubėjau
pavargau pavargau - -
Greit pailsėsiu mirty.

2.

Anapus rudenio
anapus rudenio
žydi obelys tėviškės sode
parskrenda paukščiai
ir mano vaikystė
groja lumzdeliu
kurs išsuktas iš
pirmos perkūnijos pavasarį
atitrenkto žilvičio
liaunos šakelės
anapus rudenio. . .
Anapus rudenio. . .

1985

AŽUOLPAMŪŠIS

. . . Ažuolai ir upė,
ir vaikystė mūsų . . .

Motinos balsas tolimas,
Miškai, aidais atsiliepiantys,
Laukai su duona bręstančia,
Pievos, gyvulėlius ganančios,
Ir keliai nubėgantys,
Kur saulė teka,
Išsiskojantys kaip medžiai.
Šitais keliais išėjome tolyn
Mes nuo vaikystės savo . . .

. . . Ažuolai ir upė,
ir vaikystė mūsų . . .

Ieškome ir neberandame
Upelio dugno molyje mažyčių pėdų,
Dūdelei nupjautos šakelės,
Sniego pilių sutirpusių,
Namelių smėlio -
Juo užžarstė vėjas
Mūsų pėdsakus keliuos,
Kuriais nuėjome toli toli
Mes nuo vaikystės savo . . .

. . . Ažuolai ir upė,
ir vaikystė mūsų . . .

MOTINAI ROZALIJAI

Ir lelijom ir rožėm
puošė lopšį kadai
su lelijom ir rožėm
kažkada tu žaidei

su lelijom ir rožėm
tu užaugai daili
ir lelijos ir rožės
skleidės tavo kely

ir lelijos ir rožės
jau nuvyto veiduos
ir lelijos ir rožės
pražydėjo kapuos.

Miegok ramiai su skarele
balta balta tu apgaubta
ir nepabusk vargelio vargt

išeisim mes savais keliais
miegok ramiai dienas naktis
su smiltele su dulcele.

1980

MOTINOS KAMBARYS

Durys, pro kurias išnešė karštą.
Grindų plačios lentos,
Motinos žingsnių nudildytos.
Lubų ažuoliniai balkiai.
Ir langas į motinos darželį.
Ant stalelio sunki sena maldaknygė.
Rožančius su nubučiuotu kryželiu.
Motinos išsiuvinėtos gėlės staltiesėje.
Ant sienos atvertą širdį rodo Jėzus.
Sena pasoginė spinta. Komoda.
Abi kirvarpų sugrauztos. Spintoje
Nunešiotas paltas ir laisva
Pakaba nuo šermenų suknelės.
Komodoje sudūlėję paklodės.
Drobinės. Motinos austos jaunystėje.
Senas rankinukas. Dvi dovanotos
Skarelės. Ir visi visi mano laiškai. . .

1982

BROLIUI Z.

Bendras kraujo lašas
mūsų gyslom teka -
ir bendra svajonė
virpa širdyse - -
Vingiais vieškelėliai
toliuosna nubėga -
tu kreivais takeliais
nueini tiesus - -

Broli, mano broli,
mylimasis mano, -
už svajonę savo
būk drąsesnis tu !

1957

Be testamentu
be įstatymų
paveldėjau savo tėvo
kietą būdą
jo atkaklumą
ir šaltą protą
žmonės
nemėgo manęs
kaip ir jo
knygos buvo
mano draugai
kaip ir jo
paveldėjau jo vienvė
pasaulio vienišieji
buvo mano bičiuliai
neturėjau draugų
kaip ir mano tėvas. . .

1974

ATMINIMŲ LOPŠY

1.

Gyvenu vienvietė

draustinyje -

čia teka ramūs

tylomos upeliai

sidabriniais

žvaigždžių akmenėliais,

čia saulės spindulių

trapus voratinklis

išauštas ant

visos būties,

čia ošia laiko pušynas

ir meta nebūtin

valandų spygalelius,

dienų kankorėžius -

gyvenu vienvietė

draustinyje - -

2.

Sukursiu dainą

savo vienvietėje -

ir būsim dviese,

skaitysiu laišką

savo vienvietėje -

ir būsim dviese,

kai tu ateisi

į mano vienvietę -

mes būsim dviese !

1953

1.

Šitam šitų beržų šnabždėjime
ir ošime pušų aukštų
mes daug žadėjome
gyvenimui ir viens kitam
ir tai, kas išpildoma,
ir tai, kas neišpildoma.
Ir buvome laimingi
tuščiaisiais pažadais -
ir tu, ir aš
šitam šitų beržų šnabždėjime.

2.

Šiandien nuolat man sakai,
kad vargana grytelė mūsų -
argi aš ją čia pastačiau,
argi aš išrinkau šį liūdnąjį
sklypelį žemės? Pakelk akis -
kiek saulės spindulių
virš varganos grytelės mūsų -
argi karalių rūmuos jos daugiau,
argi dangus virš jų melsvesnis?

1955

1.

Mes buvom trys draugai:
tu ir aš, ir jaunystė.
Ir pakvietėm pavasarį
į mūsų vestuves:
dviejų žiedų kvepėjimas
vienu kvapu,
dviejų liepsnų spindėjimas
viena šviesa,
dviejų žmonių skubėjimas
vienu keliu -
tai mūsų meilė !

2.

- Ar žinai, kur kūdikio sapnai?
- Lapelio šlamesy
tu juos gal atrasi -
mėnulio spinduliai
juos pasupa meiliai.
- Pasidžiaugei su kūdikiu,
su drugeliu, kurs žaidė pievoj
tarp gėlių, pasidžiaugei.
- Matai, kaip vakaras šešėliuos
miršta, šešėliuos, virpančiuos
kaip mūsų pirštai?

3.

Alėjoje prisiminimų medžiai auga -
tavo - vienoje pusėje,
mano - kitoje.
Juose čiulba praėjusių
laimės valandų paukščiai.

1970

Mano kambary dangus
ne visas begalinis -
tik kvadratinis jo kraštelis.
Užstoja mano rytmetį
padžiauti už lango skalbiniai.
Kalendoriuje šventė,
o liūdna širdyje.
Pakeleivės svetimos mintys
užaina ir vėl išaina. . .
Kokia brangi gyvenimo vertė,
kokia pigi gyvenimo kaina.

Sieninis laikrodys muša valandas,
išmetinėdamas,
kad slapstausi nuo dienvarkės.
Pasamdytos mano dienos
susikūprinę už braižomojo stalo.
Tarsi sustojęs traukinys
tas mano kambarėlis -
už lango vaizdas vis tas pats.

Pilkos vakaro valandos atlekia,
atsitupia už lango
ir tyliai žiūri.
Nuskęsta mano žiburėlis
giliam tamsos tvane - - - - -

1972

GUNDYMAS (dukrai)

Atėjo jis ir tarė: "Štai dirvos,
miestai ir miškai, kiek užmatai, bus
tavo. Kalnų deimantus ir žemės gyslų
auksą aš atiduosiu tau už tavo širdį!"

Aš atsakiau: "Per maža man!"

Jisai viliojo: "Tavęs klausys ir
tautos, ir valstybės. Kaip jūros ban-
gos, tau pamojus, minios subanguos ir
garbins tavo vardą. O tau paliepus,
žmonės eis per vandenį ir ugnį. Už tai
tu pažadėki savo širdį man."

Aš atsakiau: "Per maža man!"

Atėjo mažas vaikas ir žemuogę
rankytėj murzinoj atsinešė, ištiesė ją
man ir sučiauškéjo: "Ką tu man duosi
už šitą uogą nesuvalgytą?"

Ir aš atidaviau jai savo širdį - -

1953

ŠIAULIAI

1.

Tik taškas mažas
žemėlapy
tarp daugelio taškų,
sujungtas su kitais
jis linijom plonom.
Ir kiek namų,
ir plakančių širdžių
už taško to
su saulėtu vardu !

2.

Griuvésiais pasitikai mane,
mieste nemylimas,
degintas visų karų,
aštriom briaunom namų
į mano dainas įsirėžęs.
Ar paskutinį kartą
tu degei,
ar paskutinį kartą
tu buvai sugriautas?

3.

Jūs mano rūmai šimtalangiai,
suakmenėjusios svajonės mano !
Giliai giliai
padėjau jūsų pamatus,
aukštai aukštai
iškėliau sienas -
stovėkite išdidūs šimtmečius !
Jei jus sugriaus -
kas liks iš mano triūso,
kas iš svajonių akmeninių?

1975

DANGAUS LAŠELIS

- Kas aš? Kas tu?
Skambiais vardais
pasivadinusios
dvi dulkių saujos?
- Bet -
žvaigždynų dulkių !
- Žinau, kad aš
smiltis maža maža -
banga į krantą atsūpavo,
kita į gelmę nusineš.
- Žinau, kad aš
rasos lašelis pasaulio
neteisybių drumstam liūne.
- Kad aš
būties tik kibirkštėlė.
- Bet -
ji niekad neužges !
- Žinau, kad aš
esu maža liepsnelė.
- Bet -
nuskinta nuo didelės Ugnies !

Jei aš tik žvakė,
- kas tada Žvakidė?
Jei aš tik žvakė,
- kas tada Liepsna?

1966

Esu aš vienas vienas vienas
ir nieko neturiu.
Turėjau daug dainų -
aš jums išdainavau jas - - -
Ir nieko nieko neturiu -
tiktai viltis
gaudžiai gaudžias.
Kas mano vardas - - -
Kas mano dainos - - -
Ir kam aš tai akimirkai
tiek daug kalbėjau,
neklausdamas,
ar ji supras mane - - -

Naktis ateina pirmapradė -
mažu mažyčiu vabalėliu
jon akis išplėtęs žiūriu
ir verkiu - - -

1972

DANGAUS LAŠELIS

1.

Sutvérei džiaugsmo jūŗā,
O jūŗoj trūko vieno lašo.
Tada mane sutvérei, kad
Tavo džiaugsmas būtų pilnas.
Ir suvirpėjau, ir nuskubėjau
Su jūŗos ošiančia banga. . .

2.

Lašeliu nukritęs
Iš dangaus į žemę
Plauksiu aš nuplauksiu
Purvina gatve -
Ak, dangaus lašeli,
Kas sustos praeidams
Ir srovėj drumstoj
Kas pažins tave?

1943

3.

Tamsu čionai. Naktis baugi. . .
Tik žvaigždės spindi tolimos.
Žvakute, tu kaip aš širdim degi -
Abudu su naktim kovojam mes. . .

Sudegsi tu. Užgesiu aš.
Neliks nė pilko peleno.
O vis dėlto per naktį aplink mus
Šviesiau nors mirksnį bus gyvenime !

4.

Kas aš?
Liepsnos paliestas pilkas pelenas?
O ne !
Aš amžinasis troškulys. Aš - troškulys !
Visų
Žinių visas versmes čionai išgerčiau
Ir vis
Vaitočiau Tau: "Žinojimo dar negana !"
O gal
Liepsna aš? Ne, - aš pilkas pelenas. . .

1944

Jūs žaidėte jaunystėj savo,
o aš ieškojau knygose
atsakymo
lopšys kam ir kam karstas
ir žiedą pažinau
ir šaknį supratau
jaunystę savo pamiršau
jaučiu kaip laikas bėga
ir gelsta lapai mano rudenį
ir bąla mano smilkiniai
ateinančios mirties šalna
pailso akys ir širdis - -

O jums jaunystės dienos
baltais balandžiais nulėkė
be rūpesčio be gailėsčio -
kur tu jaunyste mano
kur tu nesulaikoma
kur tu neprišaukiama - -
Tarytum nuėjusi meilė - - -

1955

Iš savo žodžių aš stačiau
Tau katedrą -

Iškasiau galias tranšėjas
nuolankumo grunte
ir paklojau tikėjimo pamatus,
sumūrijau sienas
iš kietųjų Tiesos akmenų,
į langus įdėjau
skaidrius metaforų vitražus,
nupiešiau Tavo paveikslą šventą
savo žodžių drobėje
ir pakabinau jį ant piliastro.
Išdidus rinkau pagyrimų variokus
tuštybės skrynion.

Ar Tu ateisi ant mano
žodžių katedros Altoriaus?

Tavo žodžiai miega Rašto knygose,
gyvena lūpose senųjų pranašų -
su Tavo žodžiais kaip geri draugai
kalbas mano žodžiai -
aš neišmėčiau jų -
juos atnešu kaip maldą -
jie klaupiasi šešėly kryžiaus.

1976

Niekaip negalėjau logiškai -
pagal visas taisykles -
įrodyti, kad egzistuoju.
Nemokėjau apibrėžti
nei savęs,
nei egzistavimo esmės,
nei būties.
Ir logikos formulės
bejėgės buvo man padėti.

Kada dairiaus
aplinkui argumentų,
pamačiau šešėlį savo
čia ant žemės tįsantį -
jį atsargiai pats
apvedžiau anglim

ir tai buvo oponentams
pakankamas įrodymas,
kad egzistuoju !

1972

Ir tu ateini
į mano paveikslą
nykus liūdesy:

nukrenta lapai
mano paveiksle
nuo visų medžių
išskrenda paukščiai
mano paveiksle
per liūdną dangų
drumstos upės teka
mano paveiksle
į juodą ežerą

nes tu atėjai
į mano paveikslą
nykus liūdesy.

Padažiau savo plunksną
į rašalo lašą ir parašiau:
o k e a n a s
tik vieno mirksnio
man tereikia parašyti:
a m ž i n y b ė
turiu ir rašalo ir laiko
bet neįstengiu parašyti
a š l a i m i n g a s !

1973

Žvaigždės žaidžia laiką erdvėje.

Tu - Kūrėjas laiko ir erdvės.

Eina begalinės virtinės dienų -

aš jas sutrupinu į valandas,

į minutes ir sekundes,

bet negaliu nė sekundėlės

sulaikyti - jos grįžta pas Tave.

Mano laikrodžiai skaičiuoja

Tavo valandas, o kalendoriai -

Tavo dovanotus mums metus -

bekraštę Tavo erdvę šviesmečiais

matuoju, bet ribų jos neatrandu.

Ir viskas telpa Tavyje -

ir Begalybė, ir Amžinybė !

O kaip telpi Tu mano širdyje,

Erdvės ir Laiko Paslaptie didžioji?

1976

PAPARČIO ŽIEDAS

Joninių ugnys ieško stebuklingo žiedo.
Giliai miške jis dega šviesele maža.
Aš atrasiu jį ir žaizdoje paslėpsiu.

Matysiu gyvates žmonių krūtinėse
Ir jų regėsiu purvinas mintis.
Matysiu žemėj užkastą šykštuolio lobį
Ir neteisybe kruvinas rankas.
Matysiu kurmius po žeme apakusius
Ir kūdikio negerą lemtį žiedas pasakys.
Matysiu mirtį, stovinčią šalia žmogaus,
Ir negalėsiu nugrasinti jos.

Nei žemė, nei žmogaus klasta - o nieks
Paslėpti nieko negalės jau nuo manęs -
Man bus klaiku - - - Ir aš, išpjovęs
Žaizdoje paslėptąjį paparčio žiedą,
Jį vėl į naktį numesiu - - -
O širdyje paliks negyjanti žaizda.

1944

Tu - mano Šviesa,
aš Tavo spalva,
Tu - mano Kelias,
aš keleivis Tavyje.
Tu - amžinybės Šeiminkas
ir Svečias laikinų akimirų.
Tu - mano Teisėjas
Liudytoju mano esi.

Tu pasislepi už dulkės
paslapties
ir regimas Visatoj -
ir žvaigždėje,
ir smiltyje
matau Tave.

Tu - Tiesa,
brangesnė už gyvybę,
ir mano amžinas buvimas:
laikiniai čia priėmiau Tave
ir laiko pastoliuose
statau sau Amžinybės rūmą.

1980

Tu įsakei man didelę pasaulio
knygą perskaityti ir suprasti.

Kambario batiskafe pasineriu
į būties vandenyno gelmes -
vilties inkarą nuleidžiu
knygų jūron, kraunu įrodymų
malkas į smilkstantį
tikėjimo laužą - rusenu
ir neuždegu kitų - -

Mano maldos kaip nuskintos
ir sudžiūvę gėlės,
kaip užgesę anglys ir pelenai,
kuriuos žarstau daug kartų -
ne ugnis - -

Atmeski skausmo kaltu,
kas many nereikalinga,
dieviškasis Skulptoriau,
nuspalvink mano pilkąjį gyvenimą,
Tapytojau šventasis,
pasotink alkanas mintis
tiesos ir meilės žodžiais,
mano Dieve,
visas skurdžiaus Turte
ir mano džiaugsmo Džomolungma !

1976

Viešpatie,
štai mano triūsas, mano turtas,
garbė štai mano, mano garsas.
Jei nori Tu,
paimki juos ir atiduoki
vandeniui ar ugniai,
ar paleisk juos vėjais,
paliki užmirštą žmonių
mane ir mano vardą -
man bus ramu,
jei Tu mane atminsi.
Ir štai širdis,
krūtinėj spurdanti.
Jei nori Tu,
sveikata ir gyvybę mano
ligai atiduoki arba mirčiai -
tik širdį mano pasiliki,
Viešpatie - - -

1953

Atėjau čionai aš
suprasti meilės paslaptį.
Uždrausta ir įsakyta
tu, meile,
žemės ir dangaus dukra,
kuri būni kaip saulė
ir kaip žaibo tvyksnys -
šviesos akimirka triukšminga !

Atėjau čionai aš
atkentėt kančios
už laimę būti žmogumi.
Pagimdė motina mane
gyvenimui ir mirčiai
su amžinybės ilgesiu.

Nešiau akių skaistumą
aukštai iškėlęs
virš pasaulio purvo.
Ginkluota veidmainystė
mane nugalėjo.
Mano aureolė -
tik žili plaukai.

1960

1.

Jie sako:

žemė - saulės užgesusi skeveldra,

ir sako:

ji - kosminių dulkių sulipusių sauja,

dar sako:

žemė - skausmo laikina vieta,

aš sakau:

ji - mūsų kosmodromas amžinybėn !

2.

Man uždavė čionai tris darbus,
tris sunkius darbus. Kai juos
padarysiu - grįžti leis Namu. . .

Pirmas darbas:

surasti Priežastį viso, kas
yra ir Ją pažinti. . .

Antras darbas:

pripažinti Ją gyvenimo Tikslu
ir siekti Jo. . .

Trečias darbas:

nusilenkti Priežasčiai ir Tikslui,
ir Juos pamilti. . .

Tiktai tada, kai padarysiu
šiuos tris darbus,
mirtis išleis mane Namu. . .

1974

aš molis Tavo rankoje
ir Tu lipdai mane
galbūt ašotį vandeniui
gal indą valgiui
o gal lipdai Tu
Savo veido panašumą
Tavo rankų šilumą
jaučiu ir laukiu -
kada mane pabaigsi Tu
Žiedėjau dieviškasis

šešias amžinybes ilgas
Tu kūrei Visatą
dangų ir žemę -
o septintąją ilsėjaisi
tada gimė laikas
neklusnūs amžinybės kūdikis
dienos nusivijo mėnesius
aplinkui žemės rutulį -
ir augo medžiai laike
ir augau aš laike
ir augo mano nuodėmės - - - ar
priimsi mane į savo džiaugsmą?

1985

Aukuro dūmas
pažeme driekias. . .
aukuro pelenus
vėjai išbarsto. . .
. . . manei:
aukuro dūmai
dangų pasieks. . .
aukuro pelenas
dangų atvers. . .

jisai nemėgsta
aukurų sukruvintų,
kurie sugriūva
ir užgęsta,
kuriuos seni vaidilos
ir ugnis palieka. . .
. . . žinau:
aš - Tavo aukuras,
gyvenimas - auka Tau. . .

aš tik aukuras. . .
tik aukuras. . . '
aukuras. . .

1943

TESTAMENTAS

Kada gyvenimo ugnį aš sudegsiu,
Jūs mano šiltus pelenus susemkite,
Supilkite į urną užmaršties

Ir užrašykite ant jos:

"Šiame pilkųjų pelenų žiupsny
gyveno amžinybė trumpą mirksnį.
Dabar sugrižo į save jiniai."

Jūs užrašykite:

"Ne žemės purvas juodas,
bet saulės spinduliai skaistieji
baltos lelijos žiedu žydi."

Dar užrašykite:

"Visi žvaigždynai neverti
lašelio gyvo kraujo
mylinčioj žmogaus širdy!"

Kai nebūtis ateis

Ir pasilenkusi skaitys

Šių žodžių šias raides -

Ji nesupras žmogaus.

Ir niekas nesupras,

Ir niekas nežinos

Žmogaus nykiosios paslapties - - -

1944

DAINĄ GRAŽINAU

Tėvynė man žodį davė.
Jai aš dainą gražinau.
Bet mano dainos
tarytum nekviesti svečiai,
o daina žodžius rinko
iš širdies žodyno !

Gal kas nors toli -
tėvynės pakrašty -
mano giesmės laukia.
Gal ten mūsų žodžiai
susitiks,
nes mudu - niekados:

jau mano kanklių stygos
trūkinėja sidabrinės,
mano žvaigždė
jau krinta dangumi.

1982

- - Rikiuoju žodžius
kaip kareivius
į dainą drausmingą
ir mokau juos
būti klusniais
ir ritmui,
ir rimams
paraduose,
šventėse - -

- - O kai išleisiu
savo dainas
į mūšį žūtbutinį
su gyvenimo rutina,
jų žodžiai pasipils
baltosiom eilėm
ir ginsis,
ir puls
išradingais vaizdais.

- - Juk būna žodžiai
tartum liepsnos -
ne vien žodžiai -
pelenai - -

1960

1.

Pasėjau
tylumos arimuose
savo žodžius,
nes dainos
iš širdies į lūpas
prašėsi,
ir mano tyluma
dainomis pražydo,
giesmėm prinoko -
sugulė žodžiai
eilėraščių pradalgėm -
aš surišau juos
posmų pėdais
dainų guboms.

2.

Dainos neužmuši akmenio
ir nepalaidosi žemėje,
neprigirdysi jūroje
ir nesudeginsi liepsnose.
Jeigu daina pati
nutilis -
jos neprakalbinsi.
Jeigu daina pati
numirs -
jos neprikelsi.

Kokia tamsi užgesusi liepsna.
Kokia tyli nutilusi daina.

1953

3.

Laikraščių skiautes,
girtą juoką,
nuorūkas neša
pasąmonės srautas.
Išsilieja jis
nesurištais vaizdais.
Redaktoriai skaito
ir nesupranta,
todėl nutaria spausdinti.
Raidžių rinkėjai renka,
balsiai skaito
ir juokiasi.

4.

Rašalo upės teka
per popieriaus lygumas
ir krinta kaskadom.
Tiesios tiesiausios
eilutės knygose -
tokia kreiva mintis
eilutėse:
žodis kaip taurė -
ir vynas,
ir nuodai
į gražų žodį būna supilti.

1972

DAIŅĀ GRAŽINĀU

1.

Tyluma tyli - tarsi šešēlis.

Tyluma aukšta - iki žvaigždžių.

Tyluma ilga - per visą Naktį.

Tyluma pati mane tylēt išmokē -
tyliau už ją tylējau.

Tylumos spinduliai
glostē veidā liūdņai.

Tylumā visā ištylējau

ir jos nebeliko -

žodžio deimantu

tylumos stiklā jūrēžiau.

2.

Iš savo vienatvēs
voras verpia siūlā
ir tinklā audžia.

Į voro tinklā

įkliūva tyluma .

ir tyliai blaškos.

Ateisiu aš -

ištarsiu žodį

ir tylā išvaduosiu - -

Snigo apsnigo

balzganom dulkēm

tyla voratinkly - -

3.

Tu - tyluma, aš - tavo svečias.

Tu amžina, aš šičia laikinas - -

Tu dainą tyliai budini

ir gvildai pumpurus,

žvaigždė čia tyliai nukrenta,

šaltiniai tyliai sunkias - -

Tu - tyluma, aš - tavo dainius.

Kas tavo viešpats? Aš tik svečias - -

4.

Miške dainų aidas vaikšto

minkštom samanom - -

Paukščio šauksmas atskrenda

ir nutupia į tylumą,

kurioj gyvybė ilsis - -

Mano vieniši žodžiai

išeina negirdimais žingsniais

per tylumos samanas - -

1943

Štai gyvenu po Dievo saule
ir esu savo buvimo įrodymas.

Mano širdis plyš -
ir ją užpilsit t žemėm.

Mano balsas nutils -
ir jį užpilsit žemėm.

Mano akys užsimerks -
ir jas užpilsit žemėm.

Mano dainos - įrodymas, kad
aš tikrai pasauly gyvenau,
o jų neužpilsit žemėm !

1977

Tiesiu pailsusias rankas
į savo darbus nebaigtus,
prašydamas man duot jėgų Tave,
Kuris esi visų darbų prasmė.

Kodėl aš laiko neturiu aprėpt
visas minties platybes
ir išdainuot dainom žodžius,
kurių pavargusi širdis pilna?

- - ir pasiliks svajonė didelė,
ir giesmės žodis lūš perpus -
nebepakils dainos viršukalnėn,
nukris į gelmę tylumos - -

1985

1.

Daina -

vieta šventų šventoji,
kur nevalia niekam,
tik žodžio kunigui įeiti
vieną kartą amžiams
ir sopulio auką
už žmones ir save aukoti:
tyra širdis,
tyra auka
ir rankos tyros - - -

2.

Iš beržo sužeistos
širdies sruvena
medžio kraujas saldus.

Iš mano sužeistos
širdies ateina dainos.

Tu paklausai ir nueini,
sakai -
keistai sudėti žodžiai.

1943

3.

Turguj prie geležų senų
pirkliai išdėstys daug dainų
ir siūlys įkyriais balsais
ir kainą pažadės nuleist
dainas pirkėjai pakilos
bet nematys iš jų naudos
pilkais abejingais veidais
per turgų jie tolyn nueis.

Aš kūriau dainą širdimi -
kam ją grubia ranka imi?

4.

Kaip pumpuras daina
krūtinėj išsigvildo
ir žydi kvapniai
kaip žiedą nuskinu
ir išnešu į gatvę
galbūt kas nors nupirks
o netoli -
gėlių mergaitė

ir jos gėlių
nereikia niekam - - -

1943

1.

Nuo mano delno
kaip paukščiai
dainos pakyla -
lyg skamba danguje,
lyg žemėje aidi - -

2.

Ir nežinau,
ar paukštis mano aidas,
ar mano dainos
jo dainų aidai?

Kaip paukščio skrendančio
švelnus šešėlis
prabėgs žeme
gyvenimas dainuojantis
ir susilies su
amžinu šešėliu amžinos
nakties.

Ir niekas neišaiškins,
ar paukštis mano aidas,
ar mano dainos
jo dainų aidai - -

1980

3.

Iš anapus saulėlydžių
ir saulėtekų
atskrenda mano dainos.
Atrodo, kad sugrižta
į savo tėviškę paukščiai,
perskridę plačias
ilgesio jūras,
užgrūdinę sparnus ir
neišdavę Tėvynės.
Lyg svetimos, lyg savos -
negirdėtos dainos.
Nepažįstami jų žodžiai
ir čiulbesys.
Žiūrim į akis
vieni kitiems -
aš ir mano dainos -
mano paukščiai -
iš akių pažįsta
jos - mane, aš - jas.
Ir pašaukiu
visas dainas vardais.

P.S.

Nenutūpkite, paukščiai,
į ugnį - sudegsite.
Nenukriskite, dainos,
į tylumą - mirsit.

1972

1.

Įsiklausau į metrą rytmečių saulėtų:

banguoja jūra anapestu ritmingai,
širdis krūtinėj jambu plaka,
eilėraščio ritmą mojuoja sparnais
paukščiai danguje ir šienpjuviai,
ritmingai pražingsniuoja vasaros
ir žiemos. Ir kiekviena šeima -
tai dvi eilutės surimuotos -

Patsai gyvenimas yra poezija !

O poetas - kurs išgirsta jo žingsnius
ritmingus ir perskaito gyvenimą
kaip dainą žodžiais įkvėptais - - -

2.

Aš kalbu paprastai paprastai:

kaip bitė ratuota dūzgena,
nešdama saldžią naštą medaus -
saulės lobį iš pievos žiedų,
kaip vyturiai aušroj rasos
spindesį veria ant giesmės
sidabrinės bevirpančios stygos,
kaip merginos pina į vainiką
su žiedais jaunystės svajonę,
kaip motina kūdikį kalbina,
pirmą kartą priglaudus - - -

Aš kalbu paprastai, paprastai.

1955

modernus poetas
i š m e t è
taškus ir kablelius
didžiąsias raides
ir klausukus
iš savo eilėraščių

modernus poetas
i š m e t è
rimą ir ritmą
tegul seni homerai
eiliuoja ritmingai
tegul puškinai
kantriai ieško
žodynuose rimų

modernus poetas
i š m e t è
mintį ir nuotaiką
vaizdus ir įvaizdžius
iš savo eilėraščių

Ar valdovas žodžio
j i s ar vergas?
Ar pripils j i s
tylumos amforas?
dainų vyno svaigaus?

1974

DAINA IŠ PLIENO

Jei tu jausmų žaizdre
Įkaitinai ligi spindėjimo žodžius,
Suimk juos valios replėmis,
Padėk ant proto priekalo ir kalk
Širdies ritmingais smūgiais dainą !
Tegul ugninės kibirkštys
Pasipila nykioj ertmėj !
Ir tavo akyse sužėri
Aistringais žiburėliais !
Paskui lediniame žmonių abejingumo
Vandeny užgrūdink žodžių plieną
Ir išgaląsk jį
Ant realybės tekėlo šiurkštaus.
Tada paimki dainą,
Aštrią kaip kareivio durtuvas,
Ir atiduoki į rankas
Rūsčių laikų vaikams -
Tegu jie persmegs mirtinai
Pasaulio neteisybę didžiąją !

1949

Aš - Šeherzada.
Dainuoju 1000 ir 1 dainą
Rūsčiam likimui,
Kurs nužudys mane,
Kai atsibosiu jam.
Bet mano dainos gražios
Ir jis atideda
Rytojui mano mirtį.
Aš rytoj
Jam dar gražesnę dainą
Padainuoju.
Ir taip lig šiolei gyvenu.
O budelis - mirtis
Iš nuobodumo žaidžia
Kaulais mirusių žmonių.

Kai mano dainos
Ims kartotis - ateik, mirtie !
Paliks jums 1000 ir 1 daina !

1972

Mes esam išvaryti
iš vaikystės rojus.
Kardu ugniniu
likimo angelas
neleidžia grįžt į jį.
Mes valgom duoną
prakaitu uždirbtą,
mus erškėčiai žeidžia.
Mes esam išvaryti
iš vaikystės rojus.

Mes esam Tavo taurės,
kuriose Tu ieškai
mūsų meilės vyno.
Rankas ištiesęs
ant skausmo kryžiaus,
Tu vaitoji - "Trokštu !"
O mes neturim,
kuo Tave pagirdyti.
Mes esam tuščios
pridulkėję taurės.

1972

Aš tolumoj Tavęs ieškojau -
anapus tolimų galaktikų,
anapus žėrinčių
žvaigždžių žarijų -
aš pelenuos erdvių
Tavęs ieškojau - - -

Mokslų ramentais pasirėmęs
mano protas šlubčiojo
ir meno ūkanose klaidžiojo.

Tu kelio posūky
ramiai stovėjai
ir kantriai laukei,
kol aš ateisiu,
o aš maniau, kad Tu esi
tik kelio pabaigoj,
bet Tu buvai arti -
kiekviename
šio kelio vingyje - - -

O gal savęs - ne Viešpaties -
ieškojau,
kad dulkių saują teradau?

1975

1.

Artėja šventės -
ateiki, Šeimininke,
ir skausmo šluotražiu
išbrauk voratinklius,
ir mano širdį išvaduok,
kolei mirtis
dar neįgėlė man į ją -
kol Tavo valanda
gailestingoji nepraėjo.

2.

Amžinybės glėby
nusigandęs drebu
Tavo šviesa šventa
širdimi persunkta - -

Kai užges akyse
žemės skurdo šviesa,
suvirpėsiu kartu
Tavo džiaugsmu šventu
ir mirgesiu Tenai
amžinai amžinai - -

1957

1.

Vienaip begalinē jūra,
kitaip begalinis dangus,
o dar kitaip Tu,
begalinis Dieve.
Visai kitaip,
visai kitaip,
o kaip - aš nežinau . . .

2.

Kažkas paukštelyje
giesme pavirsta,
kažkas ugnelėje
šviesa suvirpa -
aš nežinau, aš nežinau,
aš tik jaučiu -
kad Vienas ir Tas Pats. . .

1972

Dar nebuvo
nei erdvės, nei laiko -
buvai tik Tu - Esantysis
ir Tavo meilė.

Tu primapradį žodį ištarei -
Žodžio aidai tapo saulėmis.

Girdėjai savo žodį,
regėjai savo meilę,
spindėjai savo garbę -
ją atspindėjo saulės
erdvė ir laike,
bet nesuprato Tavo žodžio
ir Tavo meilės.

Tada Visatos pačiame pakraštyje
ant užgesusios žvaigždės
sukūrei žmogų -
kad gyva dulkelė garbintų Tave !

1975

1.

Amžinybę trupinėliais
žemėje Tu išbarstei.

Kokia keista
manoji amžinybė -
turi pradžia,
o neturi pabaigos,
esu aš laikinas,
o būsiu amžinas:

laikas laikinas,
amžinybė amžina.

2.

Juokingos, graudžios
mūsų pastangos
palikt šešėlį savo -
išlikti amžinu laike -
kad parašytų mūsų vardą
popieriuoj daug kartų
ar akmeny iškaltų jį.

Netikra ši amžinybė -
tai tik laikinas žaidimas.

1977

Vakar žemė buvo
plokščia didelė sala
padėta ant trijų banginių
plaukiančių į amžinybę
begaliniame Okeane
ją gaubė stiklinis skliautas
virš jo dievai žaidė žvaigždėmis
Saulė buvo žiburys Žemės dienai
šiandieną Žemę apskrenda žmogus
per valandą ir regi
kad ji tik mažas rutulys
vienu žvilgsniu aprėpiamas
o Saulė tik Žvaigždė eilinė
Galaktikos pakraštyje
su mažyčiu pulkeliu
užgesusių planetų - - -

bet vienoje iš jų žmogus gyvena
nemaria siela !

išaugome Žemę kaip lopšį ir išėjome
su šunimi pasivaikščioti žvaigždžių
taku - raketomis pakilom į Visatos
begalybę, bet - tai tik žiogo šuolis
Paslapties Everesto papėdėje - - -

o Žeme, išdidžioji Žeme, -
tu tik truputėlis tarp žvaigždžių !

1974

A H A S F E R

Motto: Kalbėjo Kristus tau - tu netikėjai,
Jis kryžių nešė - tu Jį pastūmei.

- - - be namų klajosi tu,
o tavo vargas seks tave -
žolė nuvys, vanduo išdžius, ugnis užges
nykiam šešėly tavo,

A H A S F E R - - -

- - - dulkės tavo rūbų klostėse kelių visu,
miškų erškėčiuos drabužių skudurai,
guja iš visur tave,
o tu ir vėl sugrįžti atgalios -
kur tavo tėviškė, namai
ir kas pirmasis tarė nykų tavo vardą,

A H A S F E R ?

- - - pinigų skambėjimą renki,
manai už jį ramybę nusipirkt -
kaip nykiai blizga auksas tavo nevilty -
mačiau aš tavo liūdną veidą,
girdėjau - keikė tavo vardą,

A H A S F E R - - -

- - - kiekvienas tavo žodis,
kuriuo iš Jo tu tyčiojais,
aidais iš tavo skausmo šaipos -
tu Jį akimirką paniekintai,
o pats per amžius panieką kenti
ir niekas tavo skausmo nešti tau nepadedą,
kaip tu Jam nepadėjai,

A H A S F E R - - -

DIDŽIOSIOS TEMOS VARIACIJA

2.

Prie švento Gango vandenu
Ateik nuplaut žaizdų
Ir pasimelsti Budai,
Po Išminties medžiu
Nušvitimą gavusiam:
Gyvenimas - akimirka trumpa
Tarp dviejų nebūčių -
Nirvana prieš gimimą,
Nirvana po mirties.

Moteris - tai ta,
Kuri prikėlė skausmui
Iš amžinosios nebūties,
Kuri tave pririšo
Aistros grandinėmis
Prie žemės purvo.
Ateik ir jį nuplauki
Gango vandeny šventam,
O kaktą nuolankiai
Šventosios karvės
Mėšlu pasitėpęs
Sėdėki ištisas dienas
Kaitroj ir šaltyje.
Užmerktam akim maštyki
Paslaptį mūsų nebūties
Prie švento Gango vandenu.

1957

DIDŽIOSIOS TEMOS VARIACIJA

3.

Alachas yra tas,
Kurs tamsią naktį
Pamato juodą skruzdę
Ant akmens juodžiausio.
Pranašas jo - Mahometas.

Mirtis netikėliams,
Kurie penkis kartus
Kas dieną nepagarbina
Alacho didžiojo,
Parpuolę dulkėsna veidais,
Į šventą Meką atsisukę,
Kur šventą akmenį,
Nukritusį mums iš dangaus,
Dildo pabučiavimais.

Mirtis netikėliams,
Kurie užsikemša ausis,
Išgirdę iš minareto
Muezino šauksmą
Ir negeria kasdien
Korano žodžių vyno,
Svaigaus kaip meilė moterų,
Kurios jau laukia rojuje
Kiekvieno, tikinčio
Alachą ir jo Pranašą !

1957

Gyvenimą savo paverčiame daiktais.
Jais mus pasaulis nuolatos vilioja.
Jų godžios šaknys skverbiasi
Širdies plyšelin kiekvienan,
Kol ji sueižėja tarytum kapinių
Tvora mūrinė šalia medžių.

Tu davei mums daugel metų -
Daug daug dienų gyvenimą šitą
Paversti Džiaugsmo amžinybe.
Daiktai - tik laikini žaislai,
Bet mes j juos sudėjom
Visą savo laiką, visą triūsą -
O Tau beliko mūsų laiko trupiniai.

1971

Mes mėgstam uniformas - -

Popiežių balti drabužiai,
vyskupų raudonos juostos,
ilgas rūbas kunigų,

o arnotai spindi prie altoriaus
visom vaivorykštės spalvom.

Mes mėgstam uniformas - -

Vieni kariškių mundurais
nueinam išdidžiu žingsniu,
kiti teisėjų togom apsivilkę
ar vienuolių virvėm susijuosę
ir akis nuleidę elgetaujame
sau dėmesio ir pagarbos.

Mes mėgstam uniformas - -

O Tu ant kryžiaus nuogas numirei,
kad susigėstume tuštybės savo - -

1976

1.

Galaktiką lyg gulbės pūką
neša Tavo ranka -
šviesos skeveldros mėtosi
po visą juodą skliautą žvaigždėmis
ir niekada nesusitinka -
tik sukasi aplink save,
paklydusios juodoj beprasmėj laisvėje,
ir net nežino,
kad jos skrieja amžinai aplink Tave -
jų sidabro spinduliai į šviesų taką
prie Tavo kojų susiaudžia - - -

2.

Kas aš esu? Kas Tu esi?
nudžiūvusi lazda
žalioja Tavo rankoj,
suminta žolė pakyla
pagarbinti Tave,
kai Tu keliu eini,
berinkdams šukeles
širdies mažytės,
kurią aš sudaužiau
į išdidumo akmenis.
Kada malda - lyg paukštis -
prie Tavo kojų atsitūps
ir nusigandusi
sparnais akis sau užsidengs,
Tu neatstumki jos - - -

1977

1.

Matau, kaip mažos gilės
tampa ąžuolais galingais,
kaip dangaus vaivorykštė
gėlių žiedais subyra,
kaip Jis parodo paukščiui
kelią rudenį per vandenyną,
kaip bitę parveda į avilį. . .
. . .ir suprantu: gamtos knyga
yra trečiasis Šventraštis,
mums parašytas Jo išminties. . .

2.

Poetai - atsiskyrėliai vaitoja:

- kokia gyvenimo prasmė,
jeigu mirtis beprasmė?

Didžioji Vakarų apgaulė:

- tu pasigerk gyvenimu ir
mirtį girtas pasitik.

Didžioji išmintis Rytų:

- tu nesidžiauk gyvenimu,
kad neišgąsdintų mirtis.

Aš gamtoj lyg knygoje skaitau:

- gyvenimas tėra ilga
kelionė į Namus,
mirtis - tik slenkstis.

1976

Mačiau narsiai kovojančius
dėl pilko žemės grumsto.
. . . dabar
užpuolė priešas mano širdį -
turiu apginti ją !

Žygius didžiausius
mes padarom,
savo kambarėlio slenksčio
net neperžengę ir
pergales pasiekiamė
net rankos nepakėlę ir
artimo širdin kardu nesmeigę !

Bet jei pralaimime - koksai
baisus tas pralaimėjimas !

Mūsų kovos -
amžinosios kovos atspindžiai,
mūsų maištas -
aidas amžinojo maišto.
Nugalim miestus -
o aistros valdo mūs žingsnius,
šalis pavergiant -
o mūsų priešas juokias mumyse.

1959

Vilties pumpurai
Tikėjimo žiedais pražysta
Meilės saulės spinduliuos

mūsų blogi darbai
suluošino
Tikėjimą, Viltį ir Meilę

ant juodojo nakties
katafalko
dega liūdnos žvaigždynų žvakės

numirė Viltis
numirė ir Meilė

Tikėjimas leisgyvis dar meldžias
prie juodojo
mirties katafalko

1962

AMŽINYBĖS GLĖBYJE

Begalybė ten,
kur susitinka
dvi lygiagretės -
ant pačios
Visatos ribos -
kur laikas
virsta amžinybe
(anapus laikrodžių
švytuoklių).

Mes ieškom Tavo
tiesos saulės
savo mokslų
vargingais žibintais.
Mes bandome įspraust
į savo proto rėmus
Tave, Kuris esi
B E G A L I N I S.

Tu esi upė,
Tu esi ir jos krantai,
ir tiltas tarp krantų.
Mes nesuprantame -
kaip tai gali būti,
kad Tu esi ir Upė,
ir Krantai, ir Tiltas.
Mes nesuprantam
B E G A L Y B Ė S
paslapties - - -

1972

Tik amžini ūkai
ir Tu buvai,
o gal ir aš buvau
Tavo ilgesy
slapčiausiam.

Nubėgo spinduliai
linksmi į Visatos
pakraščius,
skelbdami Tavo
šventąjį buvimą tamsai.

Angelai giedojo
pirmapradę giesmę
ir jų sparnai
virpėjo laime.

Tavo pirmasis "Tebūnie"
kaip spindulys šviesos
daug šviesmečių tebelekia
Visatos kreivumu.
Kai jis sugrįš atgal
ir Tu išgirsi
Savo pirmą žodį,
ištartą Pradžioj, -
tada bus Pabaiga.

1972

1.

Aukštai kalnų viršūnių koplytėlėse

Ir žemai pakalnės katedroj esi,

didingas Dieve.

Nulūžta ažuolai nuo Tavo žvilgsnio,

O nendrė sutrinta pakyla,

gyvybės Dieve.

Vienodu rūpesčiu Tu saugoji

Galaktiką ir drugį vienadienį,

visatos Dieve.

Išminčiai savo išmintim Tavęs neranda,

O kūdikiai ant Tavo kelių sėdi,

slaptingas Dieve.

Visur visur esi. Tiktai bedievio

Širdyje ir pragare Tavęs nėra?..

2.

Ant kalnų mėlynų

Aukštos pilys rymo.

O pakalnėj žemai

Mažos lūšnos - namai -

čia ne mūsų namai -

mes neturim namų. . .

Ateinu išeinu tarsi svečias,

Iš dulkės vėl dulke tampu.

O namai čia visi paslapties pamary

Pilku pelenu vėjo nešiojami -

čia ne mūsų namai -

mes neturim namų. . .

Pastačiau išdidus neramybės namus,

Laikiniai juose aš pagyvensiu -

Amžinam ilgesy pagaliau atrasiu

Tikro džiaugsmo tikruosius Namus !

1943

1.

Tu - trijų spalvų vaiski vienybė
ir šviesa, apšvietus mūsų protus,
Tu - mūsų džiaugsmo mirksnių priežastis
ir amžinybės laimė nesibaigianti.
Tu - pelenui pilkam ir dulkei leidi
save vadinti Tėvu mylimiausiu.

2.

Tu - Šeimininkas galaktikų didingų -
žinai jų skaičių, dydį, amžių,
suklumpa Visata prie Tavo kojų
ir tyliai garbina Tave -
neprašo nieko ji kaip aš, tiktai dėkoja
Tau už didžiąją buvimo dovaną -
o aš - keleivis, laikinai sustojęs
jos pakrašty ant dulkės - Žemės,
be perstojo žvaigždes skaičiuoju
ir duodu joms vardus beprasmius -
aš išdidus lyg jas sutvėręs būčiau.

Tu - Seimininkas, bet ateini čionai
irgi keleiviu ir kalbini mane,
o aš tarsi Emauso mokinys sakau:
"Pasiliki su mumis, nes vakaras ateina."
Tu man atveri akis ir aš kelionės vakare
pagarbinu Tave - Visatos Seimininką
ir Keleivį Žemės dulkinam kely - - -

1976

Teisėjai neteisingi teisė Tiesą,
neteisingi liudytojai painiojosi
savo žodžiuos melaginguose, -
mes sakom - vargas jiems,

o patys teisiām savo brolius,
mūsų angelai linguoja galvas,
jų šviesios aureolės virpa -
mes užmiršom meilės priesaką,
mes teisiām Viešpatį Jo broliuose,
mes patys neteisingi liudytojai.

Tu savo meilės kibirkštis
pasėjai mums į širdis,
kad mes uždegtume pasauly
didžiulį meilės gaisrą
ir jo šviesa sugrįžtų pas Tave,
o šiluma pasaulyje ledus tirpdytų.

Naktis dar nepraėjo,
o mūsų laužas jau užgeso
ir paskutinę žiežirbą
abejingumo vėjas nunešė.

Ateik, paimk gera ranka Tu
mano vargšę širdį
ir skausmo skiltuvu išskelki
katrią kibirkštį iš jos.

1976

1.

Bažnyčių griuvėsiuose
vėjo vargonai groja
užmirštas giesmes.

Saulės ostija pakyla
virš griuvėsių:
numirę kunigai Mišias aukoja.

Susirenka bedievių vėlės
ir meldžia Dievą atleidimo -
dabar jos žino:
Jis tikrai yra !

2.

Čionai daina prasideda
ir pasibaigia,
o Ten ji amžina -
Ten žodis skamba
giesmėje per amžius
melodija šventa -

ar leisi Tu man
skambėt šitoj giesmėj
mažyte gaidelė -
ar liepsi man tylėt
tamsioj tamsybėj,
kur amžina tylą?

1985

- - - esi Keleivis, ieškantis užkeigos
Savo sutvertame pasaulyje -
belsdamas duris visas kaip elgeta
eini pasaulio vieškeliais,
prašai priimti meilės dovanas -
Išganymo lobius. Deja, mažai kas
šitą prašymą išgirstam - - -

- - - atėjai, ramybę nešdamas,
o mus užplūdo nerimas,
nes Tavo tyros akys
mūsų nuodėmes slaptąsias įžvelgė - - -

- - - gyvenimas tėra kelionė pas Tave
paverski mus takais,
subėgančiais Tavin - - -
kelionėje išmokyk mus tarnauti Tau
liga, nepriteklių,
pažeminimu ir skausmu - - -
kely Tu mūsų Troškulys ir Alkis -
Tu ir Numalšintojas - - -

1979

- - - vargingi mažaraščiai esam,
kai pažint nenorim Tavo žodžio, -
pasaulio mokytieji suklaidina
mūsų protus - - -

- - - ir nusilenkiam atspindžiams,
paniekdami Šviesą,
mes šloviname tuos,
kurie vardus žvaigždynam davė,
užmaršty palikdami Tave,
Kuris juos įžiebei - - -
aidus čia žodžio pripažįstam,
o patį Žodį neigiam,
tiesos vardu meluojam,
su laisvės vėliava pavergti einam - - -

- - - tiesa protus suvienija,
o širdis meilė - - -
suvienyk mus
ir išsisklaidžiusius, ir pasimetusius, -
nes Tu - Tiesa ir Meilė - - -

1979

Mums nuostabu,
kad Tu su kepalėliu
duonos pasotinai minias -
mums paprasta,
kad Tu sutvėrei žemę,
kuri iš grūdo duoną užaugina.

Mums nuostabu,
kai Tu vestuvėse
į vyną vandenį vertei -
mums paprasta,
kad Tu sutvėrei saulę,
kuri tas vynuoges nokina.

Užritom sunkų akmenį
ant Tavo kapo
ir piktžodžiovom,
kad nenuris akmens Tasai,
Kurs lyg dulkelę mažą
rankoje erdvių keliu
šią skausmo žemę neša - -

1954

Šakojas mokslas
kaip Pažinimo medis.
Skinu vaisius jo,
valgau ir sakau -
"Dievo nėra!"
O gundytojas žaltys,
apsivijęs Pažinimo medį,
tyliai juokias iš manęs:
aš patikėjau jam - ne Tau, -
bet giriuosi,
kad išsivadavau iš tikėjimo.
Ir ieškau senovės šiukšlyne
beždžionės žandikaulio -
net gyvuliu būti noriu,
kad tik nereikėtų man
pagarbinti Tavęs - - -

1977

Žvaigždėms Tu nustatei kelius
ir klusnios lekia jos,
ir neiškraipo tų kelių,
o saulė užteka ir nusileidžia
Tavo nustatytą valandą
ir užuges, kai panorėsi Tu,
Pasaulių Viešpatie.

Daigai ir pumpurai speiguos
tiki, kad pavasaris ateis -
ir daigas kalasi iš žemės,
pumpurėlis prasiskleidžia žiedu
Tavo nustatytą valandą,
ir vysta jie, kai liepi Tu,
Gyvybės Viešpatie.

Tik mes iškraipome kelius, kuriuos
parodei perkalta vinim ranka,
o širdimi mes nešam baisų šaltį
ir merdime bekraštėj nevilty. Bet -
Tavo nustatytą valandą
mes praregim ir įtikini Tave,
Tu mūsų Viešpatie.

1951

Ir vēl nauja karta bedievių
lyg banga pakyla nuplauti
žemėj parašyto Tavo švento Vardo.

Jie šaukia, kad Tavęs nėra,
kad Tu - tik nesamo dangaus
klastingai išgalvotas Dievas.

Bet dangaus melsvasis kupolas
švelniai apglobia mus visus -
ir mano brolių piktžodžiavimus.

Iš amžių glūdumos atplaukia
sidabrinis Sulamitos balsas,
šaukiantis Tave - jos Mylimąjį.

Tu atsilieпки mylintiems Tave -
"Iš kur karališki pasiuntiniai,
jeigu nėra Valdovo?"

1976

KLAUSIMAI

- Kokia žinojimo prasmė,
jeigu nieku pavirs jisai,
kai pamatysime Tave
virš amžinojo Miesto?

- Kokia maldos prasmė,
jei Tu matai pirmiau,
ko reikia mums,
negu Tave paprašome?

- Kodėl per amžius turime
ieškoti Atrastojo,
kodėl mes nepaliaujant
verkti Prisikėlusio?

- Kodėl prinokti leidai
uždraustojo medžio vaisiui?
Kodėl už vieną kąsnį
nubaudei taip baisiai?

- Visos būties žinojimu
Tu vienas gyveni -
kodėl tik trupinėlius
pabėrei jo many?

1944

T E N A I

. . . paskutinė pasaulio diena
susitiks pirmą dieną
ir amžinybėje sutirps. . .
. . . nebus nei ryto,
nebus nei vakaro,
tik nesibaigianti diena. . .
. . . žolynai amžinai žydės
ir viena bus
ir žiedas ir šaknis. . .
. . . visų dainuotų žemėje dainų
gyvieji žodžiai susirinks
į vieną amžinąją giesmę. . .
. . . pažinsime viens kitą iki
gelmių gelmės ir sužinosime
kančios ir sopulio prasmes. . .
. . . ir begalinio džiaugsmo
virpesy bei Žodžio gyvojo
skambėjime virpėsime visi ! . .
. . . jei Tu priimsi mus

T E N A I

1952

1.

Viešpatie,
sudaužyki didžiulę tylumos
taurę - -
tepasilieja Tavo žodžių
vynas
ir laša svaigiais lašais
į žemę - -

2.

- - ryla groja gatvėje
tą pačią skurdžią
ir gaudžią melodiją - -
- - didingai gaudžia
bažnyčioje vargonai,
tačiau jų gausmas
sudūžta į skliautus,
o ryla groja gatvėje
ramiai neskubėdama - -

1961

3.

Paklauski žolę,
čia išdygusią prie tako:
"Ir kokia gyvenimo prasmė?"
Ji atsakys:
"Gyvenimo prasmė
yra patsai gyvenimas - -
nuolat sumindytai
vis atsikelti !"

4.

Kada ant vakaro briaunos
žarstau jo sutemas,
sakau: "Kaip gera,
kad nemato niekas
mano skurdo nuogo".
Užmirštu, kad Tu esi Akis,
kuri įžvelgia nevilties
bedugnėje giliausioje
mažiausią kibirkštėlę,
pasiilgusią Ugnies - -

1972

Ateinam pas Tave
sekmadieniais -
Tau atnešame vieną valandą
iš tūkstančių mums duotų,
mes abejingai klausom
Tavo žodžių -
Tu mums esi
tik nuobodžioji pareiga.
Duok mums suprast,
kad Tu esi
didžioji mūsų teisė - -
Tu - gyvenimo Viešpats,
ne vien bažnyčių,
Tu - visų dienų Valdovas,
ne vien sekmadienio - - -

Nueiname šiandieną
tūkstančius žingsnių
paskui moters šypseną
ir pinigą žibantį,
negailint geiduliui
mes nieko - sveikatos,
turto nei garbės,
o Tau skaičiuojam
minutes ir skatikus,
ir dovanas. Ne širdimi -
tik lūpom Tave pagarbinę,
skubame palikt Tave -
pasaulis tartum praraja,
kurion mes krintame visi - -

1950

"Rytoj ateisiu pas Tave,
kantrusis Dieve".

Šiandien einu pabaigt
išgerti ligi dugno
saldžią taurę nuodėmės,
užmiršęs Tavo skausmo
kieliką ir rankas prikaltas,
kurių Tu negali ištiesti
sulaikyt manęs.

Rytoj gyvenimo
ir nuodėmių nuvarginta
senatvė su lazda
pasiramsčiuodama ateis
ir Tavo skausmo medį
apkabinusi raudoti ims.
Kas bus, jei pasakysi Tu -

"Rytoj ateiki, kaip žadėjai."
O aš -
saulėlydžio nebesulauksiu - -

1951

Teisingumo svarstyklėse
sukrautos buvo
mūsų nuodėmės
ant vienos lėkštės
virš pragaro
baisios bedugnės.

Amžiai bėgo,
o mes vis krovėme
savo kaltes.

Svertas sviro
žemyn ir žemyn
braškėdamas -
kita svarstyklių
lėkštė buvo vis tuščia,
ir mes neturėjome kuo
nuodėmių atsverti - -

Staiga svarstyklės
sudrebėjo
virš bedugnės -
atėjo Tas,
Kuris atsvėrė jas
kančios ir meilės
svarsčiais !

1976

Jei būtumei sutvėręs
vienų vieną akmenį,
reikėtų dar
bent vieno akmens,
kad būtų jam
erdvė ir laikas.

Jei būtumei sutvėręs
vienų vieną paukštį,
reikėtų dar
bent vieno medžio
lizdui krauti,
reikėtų žemės
medžiui augti,
reiktų atsigert versmės
ir palest grūdų -
reikėtų Tau sutverti visa,
ką esi sutvėręs.

Jei būtumei sutvėręs
vienų vieną tik mane -
nejaugi būčiau aš
Tave Golgotoj nukryžiuves?

1972

1.

Danguj sutvisko pirma vaivorykštė.

Nuslūgo vandenys.

Ararato kalnas išniro iš vandens.

Žmogus sudėjo drėgnas malkas aukuran

Ir bandė kurti dėkingumo ugnį Dievui -

Jo Išgelbėtoji.

Ir Viešpats pažadėjo -

Kito vandens tvano nebebus, nes

Žemę nuvalys — Ugnies tvanu !

2.

Anuomet išdidūs žmonės statė

Savo puikybės bokštą -

"Ligi dangaus jį pastatysim

Ir pažiūrėsime, ar Tu tikrai esi."

Šiandien išdidumo raketomis

Pakylame virš debesų

Ir savo pėdas jau įspaudėme Mėnulyje,

Tačiau pati menkiausioji žvaigždė

Iš Babelio naujųjų bokštų juokiasi.

Nesumaišai kalbų kaip tąsyk -

Mes jau ir taip gimta kalba

Susikalbėti nebegalime - -

1972

NON SERVIAM ! (Liuciferio monologas)

Tau netarnausiu,
nors Tu mane sutvėrei vien
iš savo meilės spindulių !

Užkūrei Tu liepsnojančias žvaigždes,
o aš užgesinu ir tamsios lekia jos,
žmonių vadinamos stabų vardais.

Į Tavo rojų išliaužiau geismų žalčiu
ir Pažinimo medį apglėbiau.

Aš Tavo tautą tyruos
aukso veršiu gundžiau
ir ją murmėti prieš Tave išmokiau.

Į Tavo kviečius aš prisėju usnių
ir Tau piktažodžiauja alkani.

Tu ištiesei rankas,
o aš jas pervėriau vinim.

Gyvybę leidi Tu,
bet mano pasėta mirtis ją valdo.

Griaunu aš bažnyčias Tavo,
jų griuvėsiuose kvatoju,
dar daugiau - griuvėsiuose žmogaus.

Pasauly mano žodis skamba
daug garsiau už Gerąją Naujieną !

Žinau aš - Tu tikrai esi,
o laikas - tai kantrybė Tavo,
ir mano neramus skubėjimas -
todėl skubu,
skubu, nes mano laikas baigiasi,
ir Tavo amžinybė greitai prasidės,
kurioj kentėsiu aš
per amžius be vilties - - - - -

AMŽINYBĖS GLĖBYJE

Mes šokam ant bedugnės kranto
Maro puotoje prieš baisią audrą.
Raketos laukia ženklų rūstaus
Sunaikinti kontinentus. Kažkas
Paspaus mygtukus ir mirtis
Kaukdama išlėks jomis iš požemių.
Kiekviena į savo miestą,
Kiekviena į savo taikinį -
Paskaičiuota neekvoti branduolinių
Užtaisų be reikalo dukart:
Žemė suskirstyta kvadratais -
Į jų įžambinių susikirtimą
Atominė mirtis nutaikyta -
Mes gyvenam jos šešėly.

Žmogaus amžinas žiaurumas glūdi
Uždarytas metalo kevale - bombose.
Kada jos sprogs - miestai ištirps
Kaip rasos lašai saulėteky - - -
Tik spindulys šviesos
Sudegusio pasaulio
Per daugelį šimtmečių
Pasieks Centauro Alfa - - -

Dar žydi dangus Tavo saulės žiedu.
Nenuskink dar,
Nenuskink jo, Viešpatie - - -

1980

APOKALIPSĖ

Ateikim paskutiniojo saulėlydžio pasižiūrėti:
Saulė skęsta į marias ir jau nebepakils,
Laivai grimzta ir jūra šiurpuly sustings,
Ugninė lava prasiverš iš prarajų visų,
Sustos laikrodžiai ir laikas amžių gyslose.

Beprasmės buvo mūsų kovos -
Atimti žemę iš tirono ir ją atiduot kitam,
Pakelti galvą išdidžiai prieš vieną stabą
Ir nulenkt prieš kitą nuolankiai.

Šįvakar ant mirties briaunos gyvenam,
P a s k u t i n i a i Žemės ž m o n ė s !
Nusiimkim kaukes - gana ! Ilgai vaidinom.
Atleiskim viens kitam, ateinant Teismui.
Atsistokime kiekvienas priešais savo mirti,
Nes niekas kitas nenumirs
Nei už tave, nei už mane - -

M A R A N A T A !

Kai danguje ir saulė, ir žvaigždynai merdės,
Tada ateisi Tu -
Gražesnis už gražiausią dainą
Ir tyloje bekraštėje ištarsi -
A Š E S U !

1.

Ateis mirtis -
juoda gyvenimo sesuo -
paims ir nusineš
širdies plakimą.
Skambės varpai,
kad vėlei numirė žmogus.

O kas skambės,
kada mirtis numirs?

2.

"Aš žvaigždžių sidabrą
danguje surinksiu
ir pilnom rieškučiom
žemėj išbarstysiu !
Aš išsemsiu jūras
su visais gintarais,
dykumas paversiu
derlingais arimais !
Aš įdėsiu žmogui
naują plieno širdį
ir priversiu būti
jį čionai laimingu !"

Ir kvatojo juodas aidas
išdidžiųjų žodžių -
kapo juodos duobės
pražiotais nasrais - - -

1956

Mirtie, kas tu esi?
Bekūnė ir besielė tu?
Turi buvimą neigiamą?
Tavęs aš nematau -
Tiktai agoniją žmogaus.
Kur tu gyvenimą dedi
Spindintį ir skambantį?
Ar tu skeveldra nebūties?
Ar įnagis visu tironų?
Visų užgesusių žibintų
Didžioji tamsuma?
Visų nutilusių dainų
Bekraštė tyluma?
Ar tu esi būtybė,
Žudanti be paliovos?
Ar tu esi valdovas,
Niekieno nenugalėtas?
Ar tik vargingas tarnas,
Kazkieno pasiuntinys?
Kodėl tu kankini
Vienus iš lėto?
Kitiems kodėl staiga
Gyvybę nukerti dalgiu?
Ar viskas baigias tavimi,
Ar tik prasideda?
Ar tu esi bausmė,
Juoda bedugnė?
Ar amžinosios laimės
Slenkstis tu?
Kas tu esi, mirtie?

DUOBKASIAI

Vieniems mirtis - nutrauktas žaismas,
Kitiems - išsivadavimas iš sopulio,
O mums - jinai rūščioji pareiga.

Kai saulės spinduliai
Į kapo duobę krenta įkypai,
Mes susimąstome -
Kodėl mirtis mums darbdavė?

Ir šiandien skelbiam streiką !
Nebetarnausim tau, mirtie !
Skurdžiu gyvenimu užmoki tu
Už mūsų sunkų ir nuobodų darbą.
Gana ! Mes nė vienos duobės
Daugiau nekasim žemėj !
Kur nori - dėk aukas savąsias.

Kada numirsi tu pati,
Sena tarsi pasaulis, - mes tau
Dykai iškasim kapo griovį gilų !

1970

S.T. PRAD. 4,8 ir 4,17

Mirtis aidėjo
išdidžiam šauksme
nepaklusniųjų angelų.
Jinai glūdėjo kąsnyje
uždraustojo vaisiaus,
o kai pirmasis brolis
pavydo akmeniu
savo brolių užmušė -
mirtis atėjo į pasaulį.
Ir pirmas žmogžudys
pastatė pirmą miestą,
kad jis per amžius
jo darbą tęstų - - -

1972

Pasižiūrėjau
į kapo duobę
ir paklausiau:
- Ar tu ne man išsižiojai?
- Dar ne, -
atsakė ir užsičiaupė,
prarijus karštą
kito žmogaus - -

Tiktai dabar aš
supratau gyvenimą -
kodėl gi taip vėlai?

Mirtis rūsti už
mano durų laukia -
kodėl gi taip anksti?

1947

- Taveš aš atėjau -
štai mes vieni !

- Palauk -
dar nebaigta daina,
ugnelė dar linksmai
liepsnoja židiny.

Palauk - - -

- Kas iš ugnies,
kuri širdies nešildo,
kas iš dainų,
kurias težino tyluma?
Štai tavo laiko
taurės prisipildė !

Eime !

- Palauk - - -

- Eime !

1947

KNOCK-OUT

Skaičiuoja amžinybė
žmogaus gyvenimo
paskutines sekundes -
vienas... du...

žmogus parpuolęs
mirties patale
be sąmonės -
... trys ... keturi ...

ir niekam nevalia
priesti ir pakelti
anei vandens paduot -
... penki ... šeši ...
o priešas pasiruošęs
sugniaužęs kumščius
į tavo akis įsmeigęs -
... septyni ... aštuoni ...

tai su mirtim gyvenimo
ringe aš grūmiausi
ir nugalėjo ji mane -
... devyni ... dešimt !

1956

Mirty visi mes susitiksime -
ir tu, kuris prašei riekutės duonos,
aš gi pagailėjau jos,
ir tu, kurio prašiau atleist,
o tu man neatleidai -
Mirty visi mes susitiksime.

Paliksim visa žemės dulkėse -
ir ką uždirbom, ir ką pavogėm,
o padarytą ar patirtą skriaudą
mes nusinešime Tenai -
ar buvo verta viskas šitiek rūpesčio?
Paliksim visa žemės dulkėse.

1950

EPITAFIJOS

Epigrafas:

Akmuo visiems kartoja atkakliai
žodžius, jame iškaltus - - -

*

Yra tik vienas šičia kelias -
ašarų, kapų ir kryžių rodomas.
Juo skuba žemė, aš ir tu, dulkele.
Requiem aeternam dona eis, Domine.

*

Ir aš pasaulio puotoje buvau,
bet alkanas nuo stalo pakilau.

*

Buvau pasmerktas ne mirčiai,
bet gyvenimui be prošvaistės.

*

Kai žmogui nieko nebelieka,
jam visada palieka dar mirtis.

*

Gyvenimas senesnis už mirtį.

*

Plačias erdves likimas davė,
o laiko taip mažai.

*

Šviesioj jaunystės puotoj
mirtis pabeldė į duris.

*

Garbės dienų aidai
užmigo kapo akmeny.
Praeivi, ko verki?
Gal mirtį supranti?

*

Tik aido aidas nuaidėjo
ir amžinai nutilo.

*

Buvau banga gyvybės vandenyne -
sudužau į uolą mirties.

*

Girdėjai, mirštantieji šaukės motinų -
bet jos gyvybės nebegali duoti antrąkart.

*

Mirtis tuščiom akiduobėm
į gyvą širdį pažvelgė.

*

Nupurčiau gyvenimo kelio dulkes:
iš jų supylė kapo kauburėlį.

*

Ar dovanotas buvo gyvenimas,
ar tik paskolintas ligi mirties?

*

Mirtis man viską atėmė, bet aš esu!

*

Gyvenimo akimirka miršta
ir tampa amžinybe...

Ateik į giesmę.....	5
PERPETUUM MOBILE	
Pumpuras.....	6
Kas už erdvės?.....	7
Šachmatai.....	8
Atbulinis filmas.....	9
Laiko upė.....	10
Erdvė be kraštė.....	11
Draugas tampa priešu.....	12
Nuriedėjo traukinys.....	13
Egipto žyniams.....	14
Skulptoriau.....	15
Istorija eina.....	16
Muziejuje.....	17
Striptizas.....	18
Aš pareinu.....	19
Siurrealizmas.....	20
Architektas.....	21
Našlaitis.....	22
Klasifikacija.....	23
PABUDUSI MIGLA	
Dinozaurai.....	24
Rūsti giesmė.....	25
Upės.....	26
Ugnis.....	27
Susipynė šermukšnėlė.....	28
Pavasari medis.....	29
ATMINIMŲ LOPŠY	
Anapus rudenio.....	30
Ažuolpamūšis.....	31
Motinai Rozalijai.....	32
Motinos kambarys.....	33
Broliui Z.....	34
Be testamentu.....	35
Vienatvės draustinyje.....	36
Šitam šitų beržų.....	37
Trys draugai.....	38
Mano kambary.....	39
Gundymas.....	40
Šiauliai.....	41
DANGAUS LAŠELIS	
Kas aš?.....	42
Esu aš vienas.....	43

Lašeliu nukritęs.....	44
Žvakutė.....	45
Jūs žaidėte jaunystėj.....	46
Iš savo žodžių.....	47
Niekaip negalėjau.....	48
Ir tu ateini.....	49
Žvaigždės žaidžia.....	50
Paparčio žiedas.....	51
Tu - mano šviesa.....	52
Tu įsakei.....	53
Viešpatie.....	54
Atėjau čionai.....	55
Jie sako.....	56
Aš molis.....	57
Aukuro dūmas.....	58
Testamentas.....	59

DAINĄ GRAŽINAU

Tėvynė žodį davė.....	60
Rikiuoju žodžius.....	61
Pasėjau.....	62
Laikraščiu skiautes.....	63
Tyluma tyli.....	64
Tu - tyluma.....	65
Štai gyvenu.....	66
Tiesiu rankas _.....	67
Daina - vieta šventoji.....	68
Turguj prie geležų.....	69
Nuo mano delno.....	70
Iš anapus saulėlydžių.....	71
Įsiklausau į metrą.....	72
Modernus poetas.....	73
Daina iš plieno.....	74
Aš - Šecherzada.....	75

AMŽINYBĖS GLĖBYJE

Mes esam išvaryti.....	76
Aš toluoj ieškojau.....	77
Artėja šventės.....	78
Kažkas paukštelyje.....	79
Dar nebuvo nei erdvės.....	80
Amžinybę trupinėliais.....	81
Vakar žemė buvo.....	82
Ahaster.....	83
Prie švento Gango.....	84
Alachas yra tas.....	85

Daiktai.....	86
Mes mėgstam uniformas.....	87
Galaktiką lyg pūką.....	88
Poetai.....	89
Mūsų kovos.....	90
Vilties pumpurai.....	91
Begalybė.....	92
Tik amžini ūkai.....	93
Ant kalnų mėlynų.....	94
Tu - spalvų vienybė.....	95
Teisėjai neteisingi.....	96
Bažnyčių griuvėsiuose.....	97
Atėjai, ramybę nešdamas.....	98
Vargingi mažaraščiai.....	99
Mums nuostabu.....	100
Šakojasi mokslas.....	101
Žvaigždėms nustatei kelius.....	102
Ir vėl nauja karta.....	103
Klausimai.....	104
Tenai.....	105
Ryla groja.....	106
Paklauski žolę.....	107
Ateinam pas Tave.....	108
Rytoj ateisiu.....	109
Teisingumo svarstyklėse.....	110
Jei būtumei.....	111
Danguj sutvisko.....	112
Non serviam!.....	113
Mes šokam.....	114
Apokalipsė.....	115
GYVENIMO SESUO	
Ateis mirtis.....	116
Kas tu esi.....	117
Duobkasiai.....	118
S.T.Prad. 4,8 ir 4,17.....	119
Pasižiūrėjau į duobę.....	120
Tavęs aš atėjau.....	121
Knock - out.....	122
Mirty susitiksime.....	123
EPITAFIJOS.....	124 - 125

Ni - 139 Nistelis J.V. Eilės tylumai: Poezija. - Šiauliai: Saulės Delta, 1996.- 128 p.: iliustr.

Publikuojami poeto, vertėjo, architekto J. V.Nistelio (1922 -1986) eilėraščiai, rašyti 1940 - 1985 m., kuriuos "skaitė" vien tyluma - iki šiolei nebuvo niekur spausdinti. Tai trečioji šios leidyklos J.V.Nistelio poezijos knyga.

UDK 888.2

ISBN- 9986-458-33-1

Šiaulių miesto valdybos kultūros skyrius
Lietuvos kultūros fondo Šiaulių krašto leidykla
"Saulės Delta"

Jonas Vytautas Nistelis

EILĖS TYLUMAI

Eilėraščių rinkinys

66-asis "Saulės Deltos" leidinys

Redaktorė Dalia STRIOGAITĖ
Dailininkė Ina ORINAUSKAITĖ
Leidybos vadovė Jadvyga KAUNECKIENĖ

SL 1910. 8 leidyb. apsk. I. 1996 01 23. Tir. 1000 egz. Uisakyntas 989. Kaina sutartinė.

Išleido - Lietuvos kultūros fondo Šiaulių krašto leidykla "Saulės Delta". Aušros al. 15, 5400 Šiauliai.

Spausdino "Titnago" spaustuvė. Vasario 16-osios 52. 5400, Šiauliai.

